

Slag der skal frem, naar de forberedende Overveielser ere blevne foretagne. Overfor den store Sver, der synes at være i dette Øieblik, for at faae valgt det ene eller det andet Sted vil jeg bemærke, at det dog ikke paa nogen Maade er nogen ubetinget Fordel at modtage en saadan Anstalt, navnlig naar Talen er om Døvsstumme. Man tror maaste, at det kan være til ubetinget Fordel for en By at faae en Anstalt i sin umiddelbare Nærhed. Allerede det, at Anstalten ligger der, sætter Benge i Omløb i Byen, og man tror ogsaa, at det er en Fordel, at Børnene sættes i Pleie ude omkring hos Byens Beboere. Det er det ganske vist ogsaa, men denne Sag har ogsaa en anden Side, som allerede har begyndt at vise sig i Fredericia. Det er, at en stor Del af disse Børn, som er kommet bort fra deres Hjem, søge at finde et andet Hjem i den By, hvor de ere opdragne, og søge sig Beskæftigelse der, efter at de have forladt Anstalten, men deres Abnormitet gjør saa, at de tidligere ere udsatte for at falde det Offentlige til Byrde, og saa staa de meget ofte og ere forsørgelsesberettigede i den Kommune, hvor Skolen ligger og hvor deres Uddannelse er foregaaet. Sagen kan saaledes ogsaa have Sider, der ikke ere absolut fordelagtige for Byen. Smidlertid forekommer det mig at være Hensyn, der ikke kunne være afgjørende, men jeg kan dog overfor den hele Tale, her er ført, ikke undlade at gjøre den Bemærkning om min Stilling. — Udvalget er jo isøbrigt enigt om Alt med Hensyn til Lovforslaget, saa det behøver jeg ikke nærmere at komme ind paa, at jeg ikke skjønner rettere, at hvad Thingets Flertal af Rigsdagen i det Hele end beslutter med Hensyn til Valget af en Plads for disse Anstalter, kan det Hele dog blive godt.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Scavenius): Endskjøndt Udvalget ikke fuldt ud har sluttet sig til Regeringens Forslag, maa jeg dog takke Udvalget, fordi det i saa vid en Udstrækning har kunnet slutte sig til, hvad der af mig er foreslaet. I det Væsentlige vil jo Sagen kunne gennemføres, og den nye Døvsstummeundervisning kunde indrettes i Statsanstalter, naar Udvalgets Forslag maatte blive vedtaget her og ogsaa gaar igjennem i det andet Thing. Jeg vilde ganske vist have foretrukket, at man ikke havde udstemt § 2, at man vilde have fundet sig i de Ulemper, som jeg indrømmer, at det kunde være ved at lægge den saakaldte Landsvageanstalt ved Siden af Døvsstummeinstituttet her i Kjøbenhavn; for det Første, fordi Sagen saa var fuldt afgjort; thi nu bliver jo en Del af Døvs-

stummeundervisningen, selv efter dette Lovforslags endelige Vedtagelse, dog i private Hænder. Det er vel af Udvalget anerkjendt, at det kun er en foreløbig Stilling, men, som sagt, man bliver ikke fuldt færdig. Jeg maa jo imidlertid indrømme, at man kan blive i Meiningsgade indtil videre, og jeg maa altsaa finde mig i at tage imod Loven med den Indskrænkning, som vil følge af Udvalgets Forslag under Nr. 2. Udvalgets to sidste Forslag om at oprette Afgjørelsen af, hvor stor Pension Fru Kæller skal have, og hvormegen Godtgjørelse og Pension de hidtilværende Lærere ved de kellerste Anstalter skulle have, kan jeg ikke have Noget at indvende imod. Jeg har ingen Tvivl om, at i sin Tid vil det høie Thing og i det Hele Rigsdagen vise sig saa human, som man jo pleier at vise sig i den Slags Forhold. Tilbage staar blot det første Forslag af et Mindretal i Udvalget om, at man skal bygge den nye Anstalt for uegentlige Døvsstumme i Nyborg i Stedet for i Veile. Jeg tror ikke, at der i og for sig er nogen Grund til at forlade Regeringsforslaget der. Jeg tror — saaledes som jeg udtalte her ved 1ste Behandling — at Veile vil være et særdeles godt Sted til at bygge den nye Anstalt paa, men paa den anden Side vil jeg indrømme, at der heller ikke kan siges noget Væsentligt imod at bygge Anstalten i Nyborg, saa at jeg lige overfor dette Stridsspørgsmaal maa sige, at hvad det høie Thing i saa Henseende maatte beslutte, kan jeg slutte mig til. Ja, jeg har jo tidligere havt tilstrækkelig Leilighed til at udtale mig om selve Lovforslaget, og jeg skal ikke nu spille det høie Things Tid ved nærmere at gaa ind derpaa. Jeg skal altsaa efter disse saa Bemærkninger ende med at sige, at jeg kan finde mig i Forslaget under Nr. 1, jeg kan — skjøndt med lidt Bedrøvelse — slutte mig til Forslaget under Nr. 2, og Forslagene under Nr. 3 og 4 har jeg Sitet imod.

Veth: Jeg befinder mig i det sjældne, men for mig særdeles behagelige Tilfælde, at kunne slutte mig til de Udtalelser, der faldt fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 3die Valokreds (Scheel). Jeg tror, at det ærede Medlem navnlig traf Sammet paa Hovedet ved at omtale de hygieiniske Forhold og da navnlig Naturforholdene henholdsvis i Veile og Nyborg. Hvem der kjender Byerne paa den jydste Østtyst, Flensborg, Veile m. fl. veed, at mange af dem — hvad der navnlig ogsaa gælder om Veile — ligge, hvad jeg tror Nordmændene kalde „som i et Grube“, omgivne af mægtige Høider paa alle Sider, som i høi Grad hindre Luftveglinger,